

Upitnici za Hrvatski jezični atlas i Zlatna formula hrvatskoga jezika ča-kaj-što na primjeru govora Makarskoga primorja

Hrvatski su mjesni govori istraživani za višejezične atlase: Općeslavenski lingvistički atlas (28 punktova), Europski lingvistički atlas – Atlas linguarum Europae i za srednjojužnoslavenski dijalektološki atlas (pod nazivom Hrvatsko-srpski dijalektološki atlas, u organizaciji Međuakademijskoga odbora za dijalektologiju, s predstavnicima JAZU-a, sada HAZU-a) (236 punktova). Godine 1996. započet je u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje projekt Hrvatski jezični atlas (HJA) za koji je predviđena mreža od 399 punktova hrvatskih govora (101 čakavski, 110 kajkavskih, 188 štokavskih). Nastao je izdavanjem od Hrvatsko-srpskoga dijalektološkoga atlasa. Mjesni se govori sve ubrzanije mijenjaju, smrću posljednjih govornika oni i nestaju te je krajnji čas da se istraži prema jedinstvenome upitniku ukupno hrvatsko jezično blago. Istraživanja za Hrvatski jezični atlas provode se na temelju Upitnika koji je za potrebe projekta HRZZ-a Govori Makarskoga primorja – dijakronija i sinkronija digitaliziran, i građa u njem prikupljena postaje pretraživa prema fonološkim, akcenatskim, morfološkim, leksičkim i semantičkim kriterijima. Članak Upitnici za Hrvatski jezični atlas i Zlatna formula hrvatskoga jezika ča-kaj-što na primjeru govora Makarskoga primorja govori o tome koliko se u govorima Makarskoga primorja potvrđuju temeljne odrednice Zlatne formule hrvatskoga jezika ča-kaj-što. One se najbolje vide na leksičkoj razini. Rad dokazuje da hrvatski mjesni govori čuvaju neprekinutu nit razvoja hrvatskoga jezika od najranijih njegovih potvrda.

Ključne riječi: upitnici za dijalektološko istraživanje, Zlatna formula, govori Makarskoga primorja

Literatura

1. BROZOVIĆ, DALIBOR (1970). O Makarskom primorju kao jednom od središta jezično-historijske i dijalekatske konvergencije. *Makarski zbornik* 1: 381-405.
2. ČILAŠ ŠIMPRAGA, ANKICA (2002). Fonologija ikavskih štokavskih govora između rijeke Krke i Neretve, u: Celinić, Anita; Kurtović Budja, Ivana; Čilaš Šimpraga, Ankica; Jozić, Željko, *Prinosi hrvatskoj dijalektnoj fonologiji*. Split – Zagreb: Književni krug Split i Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje.
3. KURTOVIĆ BUDJA, IVANA (2009). Govori Makarskoga primorja - fonologija i morfolologija, doktorska disertacija, Filozofski fakultet, Zagreb, u rukopisu.
4. ŠUNDE, SMILJANA (2001). *Sutikla – crkva, legende i običaji u Podgori*. vlastita naklada.